

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Amasya University Journal of Social Sciences

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Amasya University Journal of Social Sciences

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

İmtiyaz Sahibi/Owner

Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığı Adına

On Behalf of the Deanery of Science and Literature Faculty

Dekan/Dean

Prof. Dr. D. Duygu KILIÇ (0000-0001-6425-6062)

Yazı İşleri Müdürü/Managing Editor

Doç. Dr. Songül KEÇECİ KURT (0000-0003-4983-9897)

Baş Editör/Editor-in-Chief

Doç. Dr. Songül KEÇECİ KURT (0000-0003-4983-9897)

E-mail: songul.kurt@amasya.edu.tr

Yardımcı Editör/Assistant Editor

Doç. Dr. Metin HAKVERDİOĞLU (0000-0002-9674-3292)

E-mail: metin.hakverdioglu@amasya.edu.tr

Doç. Dr. Levent KÜÇÜK (0000-0001-8819-7933)

E-mail: levent.kucuk@amasya.edu.tr

İngilizce Editörleri/English Revisers

Arş. Gör. Alper BALADIN (0000-0002-2386-2010)

Arş. Gör. Esra Nur TOPÇU (0000-0002-6859-5966)

Alan Editörleri/Field Editors

Tarih, Prof. Dr. Mehmet EVSİLE (0000-0001-5289-8703)

Coğrafya, Prof. Dr. Asım ÇOBAN (0000-0002-7860-7561)

Türk Dili ve Edebiyatı, Doç. Dr. Metin HAKVERDİOĞLU (0000-0002-9674-3292)

Sanat Tarihi, Doç. Dr. Fazilet KOÇYİĞİT (0000-0002-4352-3413)

Felsefe, Doç. Dr. Mehmet Fatih DOĞRUCAN (0000-0003-4578-7671)

Sosyoloji, Doç. Dr. Çağrı ERYILMAZ (0000-0001-9972-9245)

Arkeoloji, Dr. Öğr. Üyesi Gülseren Kan ŞAHİN (0000-0002-8819-7666)

Editöryal Sekreteryä/Editorial Secretariat

Arş. Gör. Erkam Alp ÇAĞATAY (0000-0002-9482-0610)

E-mail: erkam.cagatay@amasya.edu.tr

Arş. Gör. Hatice Büşra TUNA (0000-0002-1214-4824)

E-mail: hatice.tuna@amasya.edu.tr

İletişim/Contact

Amasya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi İpekköy/AMASYA

Tel: 0(358) 242 16 13-14 Fax: 0(358) 242 16 16

E-mail: asobid@amasya.edu.tr

Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asobid>

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Amasya University Journal of Social Sciences

ISSN: (Print) 2548-0480

ISSN: (Online) 2602-2567

**Yılda 2 sayı yayımlanır.
Biannualy**

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue

Amasya

Eylül/September 2022

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD) yılda iki defa yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. ASOBİD’de yayımlanan yazıların, dil, bilim ve hukuk bakımından bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları ASOBİD’e aittir. Yayımlanan yazılar yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir.

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisinin (ASOBİD) temel amacı sosyal bilimler alanında bilimsel normlara ve yayın etiğine uygun, nitelikli ve özgün çalışmaları yayımlayarak alanın ilgililerine ulaştırmaktır. Düzenli aralıklarla yayımlanan, bilimsel ve hakemli bir dergi olma prensibiyle yayın hayatına başlayan ASOBİD, sosyal bilimler alanında saygın, tercih ve takip edilen, uluslararası itibarı olan bir dergi olmayı amaçlamaktadır.

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisinde (ASOBİD) Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Sanat Tarihi, Felsefe, Sosyoloji, Arkeoloji Coğrafya ve Çeviribilim alanlarındaki bilimsel makalelere yer verilmektedir.

ASOBİD şu dizinler tarafından taranmaktadır:

Google Scholar

MLA International Bibliography

İslam Araştırmaları Merkezi

Eurasian Scientific Journal Index

Root Indexing,
Journal Abstracting and Indexing Service

Bielefeld Academic Search Engine

CiteFactor
Academic Scientific Journals

Directory of Open Access
Scholarly Resources

Asos İndeks

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

Yayın Kurulu/Editorial Board

Dr. Cengiz Alyılmaz

Uludağ Üniversitesi, Türkiye
Uludağ University, Turkey

Dr. Edith Gülçin Ambros

Viyana Üniversitesi, Avusturya
Wien University, Austria

Dr. Dimitar Atanassov

Bulgar Bilimler Akademisi, Bulgaristan
Bulgarian Academy of Science, Bulgaria

Dr. İhsan Bulut

Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz University, Turkey

Dr. Mustafa Çolak

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Gaziosmanpasha University, Turkey

Dr. Nihada Delibegović Džanić

Tuzla Üniversitesi, Bosna Hersek
Tuzla University, Bosnia & Herzegovina

Dr. Gisela Procházka-Eisl

Viyana Üniversitesi, Avusturya
Wien University, Austria

Dr. Süleyman Elmacı

Amasya Üniversitesi, Türkiye
Amasya University, Turkey

Dr. Mehmet Evsile

Amasya Üniversitesi, Türkiye
Amasya University, Turkey

Dr. Zafer Gölen

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Mehmet Akif Ersoy University, Turkey

Dr. Osman Horata

Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Hacettepe University, Turkey

Dr. Kanıbek Isakov

Oş Devlet Üniversitesi, Kırgızistan
Osh State University, Kyrgyzstan

Dr. Mücahit Kaçar

İstanbul Üniversitesi, Türkiye
İstanbul University, Turkey

Dr. M. Fatih Köksal

İstanbul Kültür Üniversitesi, Türkiye
İstanbul Kültür University, Turkey

Dr. Ludmila Dmitrevna Lebedeva

Moskova Pozitif Teknoloji ve Danışma
Enstitüsü, Rusya

Dr. Ema Miljkovic

Belgrad Üniversitesi, Sırbistan
University of Belgrade, Serbia

Dr. Benedek Péri

Eötvös Loránd Üniversitesi, Macaristan
Eötvös Loránd University, Hungary

Dr. Kemal Polat

Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Anadolu University, Turkey

Dr. Nadija Rebronja

Novi Pazar Devlet Üniversitesi, Sırbistan
State University of Novi Pazar, Serbia

Dr. M. Saffet Sarıkaya

Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Suleyman Demirel University, Turkey

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

Danışma Kurulu/Advisory Board

Dr. Anna Alexieva

Sofya Üniversitesi, Bulgaristan
University of Sofia, Bulgaria

Dr. Hasan Babacan

M. Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
M. Akif Ersoy University, Turkey

Dr. Salahaddin Bekki

Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye
Ahi Evran University, Turkey

Dr. Faik Bilgili

Erciyes Üniversitesi, Türkiye
Erciyes University, Turkey

Dr. Bernt Brendemoen

Oslo Üniversitesi, Norveç
University of Oslo, Norway

Dr. Eva Csaki

Pázmány Péter Katolik Üniv., Macaristan
Pázmány Péter Catholic Uni., Hungary

Dr. Özkul Çobanoğlu

Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Hacettepe University, Turkey

Dr. Masoumeh Daei

Tabriz Payame Noor Üniversitesi, İran
Tabriz Payame Noor University, Iran

Dr. Mehmet Demiryürek

Hitit Üniversitesi, Türkiye
Hitit University, Turkey

Dr. Marija Djindjic

Bilimler ve Sanatlar Akademisi, Sırbistan
Serbian Academy of Sciences & Arts, Serbia

Dr. İlhan Ekinci

Ordu Üniversitesi, Türkiye
Ordu University, Turkey

Dr. Gürer Gülsevin

Ege Üniversitesi, Türkiye
Ege University, Turkey

Dr. Osman Köse

Polis Akademisi, Türkiye
Police Academy, Turkey

Dr. Yıldırım Özbek

Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz University, Turkey

Dr. Oqtay Quliyev

Azerbaycan Devlet İktisat Üniv., Azerbaycan
Azerbaijan State Uni. of Economics, Azerbaijan

Dr. Marijan Premović

Montenegro Üniversitesi, Karadağ
University of Montenegro, Montenegro

Dr. İbrahim Şahin

Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Osmangazi University, Turkey

Dr. Burhan Varkıvanç

Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Akdeniz University, Turkey

Dr. Vachkov Igor Viktorovich

Moskova Eğitim ve Psikoloji Üniv., Rusya
Moscow City Uni. of Psych. and Edu., Russia

Dr. Nagima Zhaulibaykızı

Al Farabi Kazak Devlet Üniv., Kazakistan
Al- Farabi Kazakh National Uni., Kazakhstan

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

Bu Sayının Hakemleri/Referees of This Issue

Prof. Dr. Kemal POLAT
Anadolu Üniversitesi

Doç. Dr. Levent KÜÇÜK
Amasya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Gürkan CEVGER
Amasya Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim TELLİOĞLU
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Savaş MARAŞLI
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe BUDAK
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Gülseren KAN ŞAHİN
Sinop Üniversitesi

Doç. Dr. Fazilet KOÇYİĞİT
Amasya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hadi BELGE
Amasya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Edip UZUNDAL
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Firdes TEMİZGÜNEY
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Birgül BOZKURT
Mardin Artuklu Üniversitesi

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Barış TAŞ
Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Irmak HÜMERİÇ ALTUNSÖZ
Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Davut ELMACI
Amasya Üniversitesi

Doç. Dr. Nuran TUNCER
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Elif AKTAŞ
Atatürk Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hakan YAŞAR
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Prof. Dr. Alpaslan DEMİR
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Sıtkı NAZİK
Amasya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Elif AYAN NİZAM
Hitit Üniversitesi

Doç. Dr. Sibel KUNDAKÇI
Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hüsnü YÜCEKAYA
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Hasan BALTACI
Amasya Üniversitesi

Doç. Dr. Fatih CAN
Amasya Üniversitesi

Doç. Dr. Ferdi GÜZEL
Bayburt Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Levent YENER
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

REKTÖRDEN...

Üniversitemizde yayın yapan altı dergiden birisi olan **Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi** bu ayki özel sayısını Amasya'ya ayırdı. Tarihi ve kültürel bakımdan önemli zenginliklere sahip olan Amasya şehri araştırmacılar için eşsiz bir kaynak yelpazesi sunmaktadır. Bu şehri tanıtmak ve bilinmeyen yönlerini ortaya çıkarmak aynı zamanda üniversitelerin de görevidir. Bu bağlamda ulusal ve kültürel değerleri gözeten, bilimsel üretkenliğe önem veren, akademik özgürlüğü ilke edinmiş bir üniversite olarak "**Marka Kentin Marka Üniversitesi**" olma yolunda bu sayı şehrin tarihi ve kültürel yapısına katkı sağlayacak bilimsel yayınlardan biri olacaktır.

Bu amaca hizmet eden ASOBİD Amasya özel sayısında emeği geçen tüm yazarlara, hakemlere ve dergi ekibine çok teşekkür ederim...

Amasya Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Süleyman ELMACI

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

DEKANDAN...

Amasya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde 2017'den bu yana yayınlanan, uluslararası hakemli ve bilimsel bir dergi olan Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nin (ASOBİD) ikinci özel sayısını "Amasya" dosyası oluşturuyor.

Amasya, dağların arasında kurulan medeniyetlere ev sahipliği yapmış, bünyesinde pek çok devlet adamı, âlim, şair ve benzeri önemli kimselerin yetiştirildiği kadim şehir. Bugün dahi geçmişin izlerini barındıran bu şehir, yaşayanlarını ve ziyaretçilerini zaman koridorlarından geçirerek tarihi ve kültürel birikimine tanık kılmaktadır. Yıllarca Anadolu'nun önemli bir merkezini oluşturan Amasya, insanları coğrafyasıyla, birbirinden farklı mimari yapılarıyla, maneviyatıyla, keşfedilenleriyle ve keşfedilmeyi bekleyenleriyle karşılamaktadır.

Bilim ve teknolojinin ışığında geleceğe dönük bir iz bırakmayı, ürettikleriyle topluma faydalı olmayı amaçlayan Fen Edebiyat Fakültesi misyonumuz çerçevesinde Amasya'ya sosyal bilimler alanında katkı sağlamayı hedefleyen ASOBİD'in bu sayısında Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Sanat Tarihi ve Eğitim gibi birbirinden farklı alanlarda hazırlanmış çalışmalar yer alıyor. Dergimize Amasya Özel Sayısı'nda destek olan tüm yazarlarımıza, hakemlerimize, editörümüze teşekkür ederim.

Dilerim ki bu çalışmalar ışığında Amasya'mızın tarihi ve kültürel hazineleri gün yüzüne çıkmaya devam etsin.

**Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Dudu Duygu KILIÇ**

asobid

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: (Print) 2548-0480/(Online) 2602-2567

Amasya Özel Sayısı / Amasya Special Issue • Eylül/September 2022

EDİTÖRDEN...

2017 yılından itibaren yayın hayatına devam eden **Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)** 2022 özel sayı konusunu geçmişten günümüze pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış “Kuruluş ve Kurtuluş Şehri Amasya” olarak belirlemiştir. Eylül ayında yayımlanan bu özel sayı için tarih, coğrafya, edebiyat, sosyoloji, psikoloji, arkeoloji, antropoloji, ilahiyat, dil bilimi ve halk bilimi gibi sosyal bilimler alanına dahil makalelerin yayınlanabileceği duyurulmuştur. Bu makaleler ile Amasya'nın sosyal, kültürel, ekonomik ve tarihi yapısına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

ASOBİD **Amasya Özel Sayısında** dokuz makale ve bir kitap tanıtımı bulunmaktadır. Makalelerden üçü tarih, üçü sanat tarihi, ikisi edebiyat biri de eğitim alanındadır.

Uluslararası hakemli bir dergi olan ASOBİD'e bu özel sayı için katkı sağlayan özellikle büyük gayretleri ve emekleri için yazarlarımıza ve hakemlerimize, yayın sürecinin gerçekleşmesinde özverili çalışmaları nedeniyle dergi sekreteriyasına çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Alpaslan DEMİR Merzifon Tarihine Işık Tutacak Literatürde Olmayan Bir Şer'iyye Sicili	01-10
Ali TORAMAN Türk Mitolojisinde Ateş Kültü ve Amasya'daki İzleri	11-26
Fazilet KOÇYİĞİT Sabuncuoğlu Şerefeddin Darüşşifası'nın Renovasyonu Üzerine Gözlemler	27-48
Feyza AYKUTLU-Nuran KARA PİLEHVARİAN Anadolu ve Amasya'da Helenistik Dönem Öncesi Su Yapıları	49-96
Duygu KALKAN AÇIKKAPI 19. Yüzyılda ve 20. Yüzyıl Başlarında Amasya Kent Merkezinde Yeşilirmak Üzerinde Bulunan ve Günümüze Ulaşmayan Su Yapıları	97-127
Metin HAKVERDİOĞLU Anadolu'yu Aydınlatan Şirvânîler ve Amasya'daki Şirvânî Şairler	129-155
Yılmaz KARADENİZ H. 1182-1184 (1768-1770) Tarihli Şer'iyye Sicillerine Göre Amasya'nın İktisadi Yapısı	157-188
Murat KURT Amasya Üniversitesi'nde Okuyan Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sistemi ile İlgili Görüşleri	189-213
Kürşat EFE Derleme Sözlüğü'ne Göre Amasya Söz Varlığının Sözlük Bilimsel ve Ad Bilimsel Sınıflandırılması	215-285
Yasemin ÖZGEN Yayın Tanıtım. Yalçın, Özkan, (2001). Yedinci Şehir. İstanbul: Ötüken Neşriyat. ISBN: 975-437.	287-293